

Helyi *vagány*

Szöveg: Binci | Fotó: Gegob

AHOGY FEJLŐDIK A VILÁG, VELE EGYÜTT A TECHNOLÓGIA ÉS AZ AUTÓK IS. ÁM ÉRDEKES MÓDON, EZEN TÚL AZOK A KIEGÉSZÍTŐK IS ÁTALAKULNAK, KIMENNEK A DIVATBÓL, AMELYEKET ANNO A JÁRGÁNYOKRA SZERELTEK. EZERNYI EXTRÁT GYÁRTOTTAK MÁR ÉVEKKEL EZELEŐTT IS AZ KOCSEKHOZ, ÁM MÍG 82-BEN A ZSIGULIRA RAKOTT NE-LÁSS-KI-RÁCS, VALAMINT A KOPPÁNY KIPUFOGÓ IGAZÁN MENŐ VOLT, MANAPSÁG MÁR NEHEZEN LEHET KOMOLYAN VENNI. ÉPPEN EZÉRT ZSOLT AZ AUTÓJÁRA AGGATTA EZEKET. MEG MÉG NAGYON SOK MÁSIK KORABELI CUCCOT.

Manapság az számít „divatosnak” és menőnek, aki megtartja az autója eredeti állapotát, és a legkevesebbet nyúl a külsejéhez, legyen szó restaurált, vagy fellett állapotú autóról. Mindössze a bódé hasmagasságát csökkentik radikálisan, valamint a felniket cserélik ki valami stílusban a kocsihoz passzolóra.

Néhány éve még nem így volt. Akkor még egy felújítás alkalmával eszükbe se jutott a gyári színpalettaról válogatni, sokkal inkább a minél feltűnőbb és ríkítóbb metál árnyalatokat fújták a vasakra. Funkcionalitás nélküli spoilereket, légterelőket, bumfordi lökhárítókat kaptak, nonfiguratív mintákkal tarkítva. Ezeknek belseje sokkal inkább hasonlított egy úrhajóra, teleaggatva mindenféle kutyúvel, órával, kijelzővel, azaz mindennel, ami soha nem létezett a hatvanas-hetvenes évekbeli autón. Ma rájuk nézünk, és tudjuk: hamarosan rájönnek ők is, és idővel jön a visszaalakítás.

De már a Halálos iramban stílus megjelenése előtt is akadtak, akiknek nem volt elég az a színvonal, amelyet a gyáriak nyújtottak, s esztétikájában, vagy mindössze csak kényelmi szempontok miatt megváltoztatták az kocsijukat. A versengéshez szokott fiatalok gyakran a szülők járműveire szereltek fel kiegészítőket, amelyekről gyakran nem javult a járgány, de a vagányság-faktor szintjelzője egyre magasabban vert. Egykor. Ma azonban

ha ilyet látunk, gyakran az jut eszünkbe, hogy a tulajdonos bizonyára lemaradt egy olyan korban, amikor még csak vezetékese telefonon tudtuk felhívni ismerőseinket, és 3,60 volt a kenyér.

Vajtu Zsolt először 1996-ban került közelebbi kapcsolatba a togliaiti gyár termékével, hiszen ekkor vásárolták meg első Zsigulijukat, amely még a mai napig is a család birtokában van. Süssünk el olyan nagyon bölcsnek tűnő közhelyeket, hogy ekkor fertőződött meg, vagy inkább hagyjuk? A lényeg annyi, hogy innentől biztos volt, hogy a későbbiekben milyen négykereki lesznek, és az óta se állt át semmilyen más típushoz.

Jelen cikkünk hősiére, 2008-ban bukkant egy autókereskedés udvarán, teljesen véletlenül. Ugyan ekkor már javában keresett egy szép, gyári állapotú vasat, a szerencse az útjába sodorta, mindössze 150.000 forintért. Az orosz gép – bármily meglepő – egy idős bácsié volt, így annak ellenére, hogy ő egy kereskedésben kívánt túladni rajta, Zsolti a második tulajdonosa lett az 1986-os Zsigulinak.

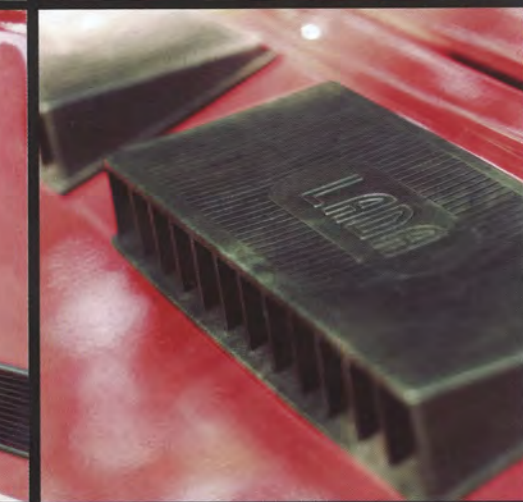
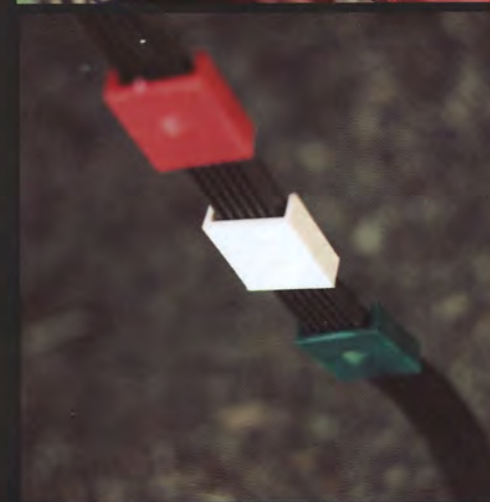
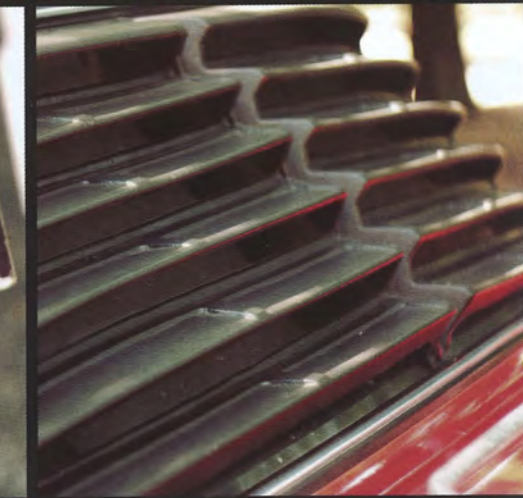
Szerencsére sok dolga nem akadt, hiszen az kocsi remek állapotban volt, az elemek többségén még a gyári piros fényezés ragyogott. Az óra ekkor valamivel többet mutatott, mint 20000 kilométer, ám egyszer már átfordult. Nem mintha az sok lenne egy akkor huszonkét éves autótól.

A hazakerülés után csak néhány apróságot kellett csak kijavítani. A sárvédók alja némiképp lakatolásra szorult, ám annyira nem kellett megborítani a kasztnit, hogy az eredeti elemeket ki kelljen dobni a kukába. A motor gyönyörűen járt, felesleges lett volna beletnyúlni, hiszen korábban soha sem tették. Olyannyira nem, hogy a kuplung is az, amivel a Volga partján meglátta a napvilágot.

A klasszikus összképet Zsolti mindössze egy garnitúra felnival, és a szebb hang érdekében egy sportkipufogóval dobta fel, majd pedig belecsavart a kilométeróra közel negyvenezer kilométert. Mindezt úgy, hogy a Zsiga napi használatban van, persze amellett, hogy a lehető legjobban óvta az időjárás viszontagságaitól. Igazán fogós kérdés egy öreg vas téli használata, hiszen ugyebár ilyenkor „illik” őket a garázs mélyére rejteni, ám ki tud ellenállni annak, hogy a hátsókerekes járgányt ne vigye ki egy kis... ööö... biztonságos közlekedésre.

A fordulat 2011-ben jött, amikor is az Zsiguli 40 éves évfordulóját ünnepelte az autós társadalom. A jeles esemény csúcspontjára, az OT-Expóra készülődött a Veterán Zsiguli egyesület, ahol éppen negyven autót készítettek kiállítani. Közöttük versenyautóktól kezdve, makulátlan állapotban megmaradtakon át, a gyárinál is szebbre restauráltakig.

Az eseménnyel persze akkoriban több

autós médium, közöttük a Totalcar is foglalkozott. Egy teljes Zsiguli Hetet tartottak a portálon, amikor is megismertették az olvasót a gyártás történetével, valamint a kiállításra készülődő autókkal is. Itt került sor Zsolti kocsijának bemutatására is, ám ekkor még a fent említett, szinte teljesen gyári állapotában.

A bemutató végén a cikk írója, Csikós Zsolt megjegyezte, hogy egyedül a nyolcvanas években divatozó kiegészítők hiányoztak a felhozatalból. És ezt nem kellett volna mondania. Vagy mégis?

Mindenesetre a gondolat szöveget ütött a klubtagok fejében, hiszen valóban, olyan sok extrát lehetett kapni a Zsigulikhoz, amelyeknek a nagyobb része mára teljesen a feledés homályába merült. A Klub egy gyors tanácskozás során eldöntötte: kell egy olyan autó, amire a lehető legtöbb lomot rá lehet aggatni. Már csak egy megfelelő alany kellett, így hát Zsolti felajánlotta a sajátját.

Az Egyesület tagjainak garázsából pedig sorra kerültek elő olyan elfeledetté vált apró-

ságok, amelyek mára már csak a fanatikusok számára értékesek, bárki másnak csak egy lom a sokból. Ködlámpák, forgatott acélfelnik, napellenző, tetőcsomagtartó, hűtőrács takaró maszk, légtérrelők az ablakok alá, műanyag tükrök, Koppány kipufogó. Ugyanakkor a belső teret is a lehető legjobban telepakolták, hiszen jött bele golyós üléshez, Videoton magnó, kisautós váltógomb, fejtámlák.

A régi időket megidéző kocsik kétségtelesen a kiállítás egyik legnagyobb sztárja lett, hiszen nem volt ember, akinek ne a fiatalkorát juttatta volna eszébe a vas. A szerencsésebbek szintén felszerelték annak idején a saját autójukra ezen extrák valamelyikét, de bizonyára akadtak olyanok is, akik csak álmozdáltak még ekkoriban róluk. Egy dolog tény: habár ma már nem használják őket, olyan kultusszá nőttek ki magukat, hogy még jómagam is – akinek minimális kapcsolatam volt a márkával – mosolyogva álltam a jármű előtt, miközben felfedeztem a kiegészítők sokaságát.

Persze az Expó végén az extrák lekerültek

a Zsiguliról, és azt követően az eredeti állapotában gurult, egészen addig, amíg az idei KGST Party előtt úgy nem döntött Zsolti, hogy a kedvünkért újra felöltözteti. A meleg miatt az orráról a bőrbugyi lekerült, ám helyette kapott egy extra csomagtartót a hátlujára, valamint az oldalsó ablakokra is egy-egy ne-láss-ki rácsot. Zsolti elmondása szerint ez így már egy kicsit neki is sok, de tény, hogy az autót nem kicsit bámulják meg ebben a formában. Hiszen az öreg vas önmagában is rengeteg emberben emlékeket ébreszt, ám ez egy ilyen igazi guruló retro-életérzés múzeum, amiről mindenkinek eszébe jut valami a távoli, letűnt fiatalságából. Amikor még a családi négykerekűt buherálták, hogy a grundon, a nyári délutánokon ők legyenek a legnagyobb helyi vagányok.

És ki tudja, egyszer talán újra divatba jönnek ezek az apróságok, hiszen ezek mára igazi kincsek, azok, amelyek igazán passzolnak a Zsigulis életérzéshez. Kíváncsian várjuk, hogy mit hoz a jövő... ■

Technikai adatlap

GYÁRTMÁNY	Lada
TÍPUS	21013
ÉVJÁRAT	1985
MOTOR	1198 ccm, 64 LE
SZÍN	Piros
A VÁSÁRLÁS DÁTUMA	2008

Mit vehetnél az árából?

Míg korábban az extrák csak a vagányságot, esetleg praktikusságot szolgálták, addig ma a biztonságot próbálják eladni nekünk igen komoly összegekért. Így például, ha egy 5 osztályos Merciben szeretnénk éjjel is látni, akkor bizony a Zsiguli árát kell letegyünk az asztalra. Meg azt a 20 millát magáért az autóért persze... Régen ezt milyen egyszerűen megoldották: feltettek még két ködlámpát az orrára, nem kellett semmiféle éjjellátó berendezés.

